

ZBORNICA – VABILO K SODELOVANJU – O PROJEKTU

Nadaljevanje uspešnega projekta »Pravočasni pregled ustne votline vam lahko reši življenje« v letu 2017

Odbor za zobozdravstvo Zdravniške zbornice Slovenije pripravlja v sodelovanju s Kliničnim oddelkom za maksilofacialno in oralno kirurgijo UKCL in Centrom za ustne bolezni in parodontologijo Stomatološke klinike nadaljevanje projekta *Pravočasen pregled ustne votline vam lahko reši življenje*.

Pobuda za nadaljevanje projekta je prišla s strani strokovne javnosti, kolegov zobozdravnikov, ki so ga ocenili kot zelo dobrega v smislu promocije ustnega zdravja in ozaveščanja prebivalstva o ustnem raku. Ne nazadnje jim zaradi tega ni treba na brezplačne preglede v tujino. Naše sporočilo je, da skrb za ustno zdravje ni enkratni dogodek, potrebni so redni zobozdravniški pregledi.

Želeli bi poudariti, da je to nacionalni projekt vseh slovenskih zobozdravnikov in samo zaradi naše izjemne motiviranosti tudi tako zelo uspešen. Je pozitivna zgodba, ki gradi naš ugled v javnosti. Vabilu se je prvič odzvalo veliko zobozdravnikov, kar je pokazalo, da zobozdravniki želimo aktivno izvajati preventivne preglede in na ta način skrbeti za naše paciente. Zanimanje kolegov, potem ko je projekt pridobil pozitivno prepoznavnost, je še večje, zato pričakujemo veliko odzivnost slovenskih zobozdravnikov za sodelovanje.

Pobudo za nadaljevanje projekta smo dobili tudi s strani medijev in širše javnosti, ki so prepoznali, da je pozitivna promocija zdravja in ozaveščanje prebivalstva o lastnem zdravju skupna pomembna naloga. Bistveno večji poudarek moramo nameniti preventivi, bolj zdravemu načinu življenja in boljšemu razumevanju, zakaj in koliko je za kakovost življenja in preživetja pomemben osebni odnos do lastnega zdravja. Vse več je ljudi, ki se zavedajo pomena preventive, zato smo se odločili za nadaljevanje projekta.

Projekt *Pravočasen pregled ustne votline vam lahko reši življenje* smo prvič organizirali v letu 2014. V njem je sodelovalo več kot 250 slovenskih zobozdravnikov in skupaj smo prebivalcem Slovenije omogočili okoli 2000 brezplačnih preventivnih pregledov ustne votline, s ciljem, da bi odkrili zgodnje maligne spremembe v ustni votlini in ozavestili prebivalstvo o tej hudi bolezni. Projekt je izpolnil vsa pričakovanja, saj smo dobili vrnjenih 1908 vprašalnikov, od pregledanih pacientov je bilo 125 napotenih k specialistu.

Po podatkih Kliničnega oddelka za maksilofacialno in oralno kirurgijo Univerzitetnega kliničnega centra v Ljubljani so med napotenimi pacienti odkrili štiri zgodnje maligne spremembe in pacienti so bili takoj operirani.

Častni pokrovitelj projekta je bilo Ministrstvo za zdravje.

Projekt je bil medijsko zelo odmeven. Mediji so se odzvali našemu vabilu in postali ključni partner projekta, ki je temeljil na pro bono osnovi. Samo na ta način smo lahko privabili najbolj rizično skupino, da se je udeležila preventivnih pregledov.

Rak ustne votline je po pogostosti na 8. mestu v Sloveniji, letno odkrijemo okoli 250 novih bolnikov z rakom ustne votline in žrela. Po statistiki Kliničnega oddelka za maksilofacialno kirurgijo UKC Ljubljana 80 odstotkov rakov ustne votline odkrijemo v zobnih ambulantah. Samo redni zobozdravniški pregledi rešujejo mnoge težave, v primerih zgodnjega odkritja malignih obolenj pa tudi življenja.

Cilj projekta je izboljšanje ozaveščenosti prebivalstva o ustnemu raku v Sloveniji in odkriti zgodnje spremembe. Pri preventivnih pregledih odkrijemo zgodnje spremembe, kar je pomembno, saj so rezultati pri zdravljenju majhnih tumorjev dobri, odstotek ozdravljenja je visok

in invalidnost po zdravljenju majhna. Zdravljenje napredovalih tumorjev je veliko zahtevnejše, dražje, rezultati pa so slabši.

V projekt tako vabimo vse slovenske zobozdravnike, da se nam pridružite in v nekaj urah pregledate določeno število bolnikov ter določite tveganje obolevnosti za rakom. Tiste z največjim tveganjem boste napotili na specialistični pregled.

Namen projekta je privabiti na pregled rizično skupino pacientov, zagotoviti brezplačne preglede v zobnih ambulantah, odkriti zgodnje patološke spremembe na ustnih sluznicah in žrelu ter paciente napotiti na zdravljenje.

Strokovno izobraževanje za udeležence projekta

Zobozdravniki prevzemamo odločilno vlogo pri odkrivanju raka ustne votline, zato bomo vsem, ki se boste vključili v projekt, zagotovili strokovno izobraževanje z možnostjo pridobitve kreditnih točk. Strokovni seminar bo organiziral Odbor za zobozdravstvo v sodelovanju s Kliničnim oddelkom za oralno in maksilofacialno kirurgijo UKCL in Centrom za ustne bolezni in parodontologijo Stomatološke klinike **18. 3. 2017 v Austria Trend Hotelu**. Za vse, ki bodo aktivno sodelovali v projektu, je izobraževanje brez kotizacije.

Začetek izvajanja projekta v maju 2017

V projekt tako vabimo vse slovenske zobozdravnike, da se nam pridružite in v mesecu maju odprete vrata svojih ambulant za en dan in v nekaj urah brezplačno pregledate določeno število bolnikov ter določite tveganje obolevnosti za rakom. Tiste z največjim tveganjem boste napotili na specialistični pregled.

Dan odprtih vrat vaše ambulante v maju 2017, določite sami in ga (skupaj s kontaktno številko, preko katere se bodo pacienti naročali pri vas), vpišite sočasno s prijavo preko spleta. Prosimo vas, da se na projekt prijavite preko <http://www.zdravniskazbornica.si/>

Seznam izvajalcev bo objavljen na spletni strani ZZS. Pacienti se bodo naročali za brezplačni pregled pri zobozdravnikih v maju, preko kontaktov, ki jih boste navedli v prijavi.

Po vsakem pregledu boste zobozdravniki naprošeni, da izpolnite vprašalnik o pregledu, pred pregledom pa bodo svoj vprašalnik izpolnili tudi pacienti. Namen vprašalnikov je, da pridobimo informacije o opravljenih pregledih in ustnem zdravju pregledanih pacientov.

Obveščanje širše javnosti

Projektu bomo zagotovili nacionalno prepoznavnost, v ta namen bomo odprli tudi spletno stran, kjer bodo lahko zobozdravniki, zdravniki in pacienti našli informacije o ambulantah in možnosti prijave. Prav tako bomo k sodelovanju pritegnili nacionalne medije, da zagotovimo medijsko pokritost strokovne teme rak ustne votline, in lokalne medije, saj bodo svojo ciljno javnost obveščali o seznamu izvajalcev v njihovi regiji.

Skušali bomo privabiti predvsem tiste, ki sodijo v rizično skupino. Paciente bomo ozavestili o pomenu preventivnih pregledov pri zobozdravniku, samopregledovanju, dobri ustni higieni, dejavnikih tveganja.

Za dodatne informacije in prijave v projekt, prosimo, obiščite spletno stran www.zdravniskazbornica.si

Dr. Diana Terlevič Dabič, dr. dent. med.

Vodja projekta Pravočasni pregled ustne votline vam lahko reši življenje